

Populair kinderboek in herdruk

Sim en Sam op avontuur

● Sim en Sam.

Een 59-jarige dame die in oktober vorig jaar de tentoonstelling bezocht van antiqariaat 'De Schaduw' rond de heruitgave van het kinderboek Puk en Muk, moest en zou ook 'Sim en Sam', nog zo'n oud kinderboek, in handen krijgen. De Tilburgse boekantiquair en uitgever Kees Kolen van 'De Schaduw' had het toen niet in zijn rekken staan.

Gelukkig, binnen een paar dagen duwde een attente lezer, nadat het relaas van 'de dame' de kolommen van Het Nieuwsblad had gehaald, een oud Sim en Sam-exemplaar door de brievenbus van de boekhandel met daarop het adres: 'Aan de 59-jarige dame in De Schaduw'. Ze kon haar geluk niet op.

De liefhebbers van oude kinderboeken hoeven meestal niet zulke omslachtige toeren uit te halen om aan hun favoriete titels te komen. Veel uitgeverijen kennen hun voorkeuren. Favoriete jeugdboeken uit vervolg tijden, zoals 'Dik Trom' en 'De scheepjongen van de Bontekoe', worden nu herdrukt. Het opnieuw uitgegeven boek is dan vaak een kopie van het oude, compleet met de originele kaft, antieke letters en koddige tekeningen. Het beoogde resultaat is daar: in de winkel herkennen de voorbijgangers het meteen als 'dat boek dat ik vroeger zo leuk vond maar later ben kwijtgeraakt...'

Herinneringen

In de etalage van 'De Schaduw' aan de Tilburgse Nieuwlandstraat liggen sinds vorige week verschillende exemplaren van het kinderboek 'Sim en Sam'. 'Veel oudere lezers vroegen tijdens de Puk en Muk-expositie naar Sim en Sam-boeken', vertelt Kolen. 'Zij hebben nog prettige herinneringen aan deze verhalen, die vroeger werden voorgelezen op school. Ik besloot toen, in samenwerking met Uitgeverij Zwijzen, die het boek vroeger uitgaf, Sim en Sam ook maar opnieuw te laten drukken.'

Drukkerij R.K. Jongensweeshuis van de Fraters van Tilburg (in '58 overgegaan in Uitgeverij Zwijzen) gaf het jeugd-

boek 'Sim en Sam' (uit de serie Klasbibliotheek) voor het eerst in 1917 uit. Later verscheen het nog in verschillende herdrukken.

Jan Donkers, de schrijver van het verhaal, was het pseudoniem voor Frater Josephus van der Heijden. Deze frater gaf les aan weeskinderen in Tilburg, net als zijn confrater Franciscus Xaverius, die de Puk en Muk-verhalen schreef. De authentieke voorkant valt direct op. 'Op de voorkaft links onder in de hoek zit een schaduwvlekje', merkt Kees Kolen op. 'Dat is een overblijfsel van het plakbandje dat de kaft van het oude boek bij elkaar hield. Wanneer we dat hadden verwijderd, zou de kaft onherstelbaar zijn beschadigd.'

Moraal

De verhalen van de kabouters Sim en Sam, maar ook die van Puk en Muk, staan uiteraard bol van de schelmenstreken, maar ook de katholieke geloofsovertuiging van weleer klinkt duidelijk door. In Sim en Sam bijvoorbeeld 'dankt vriend Jan zijn Engelbewaarder, die hem zo goed geholpen had, want nu had hij de wolf zelf doodgemaakt...'

Kolen: 'De liefhebbers van deze verhalen zijn 35 jaar en ouder en voornamelijk katholiek. De avonturen van Sim en Sam en Puk en Muk waren immers verplichte leerstof op de katholieke scholen in Brabant. Na de uitgave van Puk en Muk weten we dat de meeste reacties uit Tilburg, de rest van Brabant en Limburg komen. Maar ja, Brabanters verhuizen; na de expositie over Puk en Muk reagerden ook mensen uit Hilversum en Amsterdam met het verzoek om een exemplaar.'

■ FONTS KNEGTEL

'Sim en Sam' door Jan Donkers; met illustraties van Gerard Gerrits; Uitgeverij De Schaduw, Tilburg 1987; prijs: 117,90; oplage: 1.000. Uitgaven van De Schaduw in voorbereiding: 'De Vier Winden' van Jan Horsten, 'De Doopkaars' van M. Everma en 'Willem II 90 jaar in beeld'.

● Knuppelbeen, een van de hoofdrolspelers in de avonturen van Sim en Sam.